

1 Tarkoitus ja tehtävät

Kanta-Hämeen hyvinvointialueen nuorisovaltuusto on puoluepoliittisesti sekä uskonnollisesti sitoutumaton, hyvinvointialueesta säädetyn lain tarkoittama nuorten osallistumis- ja vaikuttamismahdollisuksien varmistamiseksi asetettu vaikuttamistoimielin (Laki hyvinvointialueesta 611/2021, 32 §).

Hyvinvointialueen nuorisovaltuusto edustaa nuoria ja tuo evästyksenä hyvinvointialueen keskusteluun ja päätöksentekoon nuorten näkökulmia laaja-alaisesti. Hyvinvointialueen nuorisovaltuusto nostaa esiin nuorten tärkeinä pitämiäasioita jo asioiden valmisteluvaiheessa samalla edistäänuorten hyvinvointia.

Kanta-Hämeen hyvinvointialueen nuorisovaltuuston tehtävään on:

- a) Nuorten näkökulmien tuominen aktiivisesti ja vaikuttavasti hyvinvointialueen toiminnan suunnitteluun, valmisteluun, toteuttamiseen, seurantaan ja arviointiin sekä päätöksentekoon jo valmisteluvaiheessa kaikissa asioissa, joilla ko. vaikuttamistoimielin arvioi olevan nyt tai tulevaisuudessa vaikutusta nuorten ja heidän tarvitsemiensa palvelujen kannalta.
- b) Nuorten osallistumis-, vaikuttamis- ja toimintamahdollisuksien edistäminen ja niiden kehittämiseen osallistuminen.
- c) Tiedonkulun parantaminen (hyvinvointialueen toiminnasta ja päätöksenteosta nuorten ja nuorilta päätöksentekijöiden suuntaan) sekä vuorovaikuttisuuden edistäminen nuorten ja päätöksentekijöiden välillä.
- d) Tiivis ja tasapuolinen yhteistyö eri kuntien nuorisovaltuustojen kanssa.
- e) Aloitteiden tekeminen sekä lausuntojen antaminen ja niiden etenemisen seuranta.
- f) Yhteistyö hyvinvointialueen päätöksentekoelimiin ja muiden vaikuttamistoimielimiin kanssa.
- g) Osallistuminen alueellisen hyvinvoinkertomuksen ja -suunnitelman sekä muiden vastaavien asiakirjojen laatimiseen.

2 Nimeäminen, järjestäytyminen, kokoonpano ja toimikausi

Aluehallitus pyytää kuntien nuorisovaltuustojen nimeämään edustajansa hyvinvointialueen nuorisovaltuustoon. Jäsenet valitaan hyvinvointialueen kunnissa toimivien vastaavien vaikuttamistoimielinten jäsenistä siten, että kunkin kunnan vaikuttamistoimielimestä valitaan kaksi jäsentä ja kaksi varajäsentä. Hyvinvointialueen nuorisovaltuiston ns. kuntapaikoilla on siten 22 jäsentä ja 22 varajäsentä.

Lisäksi aluehallitus nimeää hyvinvointialueen nuorisovaltuustoon kolme luottamushenkilöä sekä yhden hyvinvointialueen viran-/toimenhaltijoiden edustajan, joka toimii nuorisovaltuiston ohjaajana. Poliitisilla ja viran-/toimenhaltijaedustajilla ei ole äänestysoikeutta nuorisovaltuiston päätöksiin.

HYVINVOINTIALUEEN NUORISOVALTUUSTON TOIMINTASÄÄNTÖ

Valitut jäsenet kokoontuvat yhteiskokoukseen, järjestätyvät ja käsittelevät toimintasääntöluonnoksen. Hyvinvoitalueen nuorisovaltuusto nimeää ensimmäisessä tapaamisessaan keskuudestaan puheenjohtajan ja kaksi varapuheenjohtajaa siten, että alueen kolme seutua ovat tasapuolisesti edustettuna. Lisäksi hyvinvoitalueen nuorisovaltuusto valitsee keskuudestaan sihteeriin ja viestinnästä vastaavan. Tämän jälkeen kokonaisuus etenee esityksenä aluehallituksen nimettäväksi.

Hyvinvoitalueen nuorisovaltuiston jäsenet voivat myöhemmin kokouksessaan niin halutessaan päättää ottaa käyttöön myös niin sanotut vapaat paikat. Tällöin hyvinvoitalueen nuorisovaltuusto valmistee vapaassa haussa haettavien edustajien kriteerit, haku ilmoituksen, tiedottamisen hyvinvoitalueen viestinnän avulla sekä suorittavat valinnat anonymien hakemusten joukosta. Hyvinvoitalueen viran-/toimenhaltijaedustajalla on tieto hakijoista ja yhteystiedoista. Vapaita paikkoja voidaan ottaa käyttöön enintään kaksi.

Hyvinvoitalueen nuorisovaltuoston toimikausi on hyvinvoitalueen hallintosäännön mukaisesti kaksi vuotta. Tällä käytännöllä huomioidaan kuntien nuorisovaltuustojen tai vaikuttamisryhmien toimikaudet sekä nuorten elämäntilanteiden vaihtuvuus. Poikkeuksena on ensimmäinen toimikausi, joka päättyy vuoden 2025 loppuun mennessä uuden vaalikauden myötä.

Toimikauden aikana tapahtuvat muutokset tehdään hyvinvoitalueen nuorisovaltuiston kesken. Muutokset voivat johtua nuoren elämäntilanteen muutoksesta, paikkakunnalta tai Kanta-Hämeestä pois muuttamisen johdosta tai muusta vastaavasta asiasta.

- Mikäli jäsen tai varajäsen haluaa erota tehtävästäan hyvinvoitalueen nuorisovaltuustossa kesken kauden, tulee hänen ilmoittaa asiasta kirjallisesti hyvinvoitalueen nuorisovaltuiston kokoukselle tai sen puheenjohtajalle. Uuden edustajan loppukaudeksi nimeää valinnan tehnyt kunnallinen nuorisovaltuusto omasta joukostaan. Vapaa haun kautta tullut edustaja täydennetään seuraavan toimikauden käynnistyttyä valintaprosessin kautta. Erolilanteista johtuvat täydennykset hyvinvoitalueen nuorisovaltuusto merkitsee tiedoksi kokouksessaan.
- Hyvinvoitalueen nuorisovaltuustoon valittu edustaja voi toimia kunnallisen nuorisovaltuiston edustajana hyvinvoitalueen nuorisovaltuustossa toimikautensa loppuun, vaikka hän luopuisi tehtävästäan kunnan nuorisovaltuustossa. Tällöin yhteydenpidosta kunnalliseen nuorisovaltuustoon on sovittava erikseen.

3 Jäsenten toimenkuvat ja tehtävät

Puheenjohtajisto, jonka muodostavat puheenjohtaja, varapuheenjohtajat ja sihteeri, ylläpitää ja suunnittelee hyvinvoitalueen nuorisovaltuiston toimintaa sekä valmistelee ko. toimielimen kokoukset ja niissä käsiteltävät asiat.

Puheenjohtaja kutsuu hyvinvoitalueen nuorisovaltuuston koolle, vastaa kokousasioiden valmistelusta ja toiminnan organisoimisesta. Kokousta johtaa ensisijaisesti puheenjohtaja,

HYVINVOINTIALUEEN NUORISOVALTUUSTON TOIMINTASÄÄNTÖ

tai tämän ollessa estynyt varapuheenjohtaja. Puheenjohtajisto vastaa hyvinvoitrialueen nuorisovaltuuston edustamisesta, jollei kokous toisin päättä. Puheenjohtajisto edustaa hyvinvoitrialueen nuorisovaltuustoa eri yhteyksissä mm. kutsuttaessa hyvinvoitrialueen lautakuntien, aluehallituksen jaaluevaltuoston kokouksissa, iltakouluissa ja vastaavissa tilaisuuksissa, ellei nuorisovaltuusto kokouksessaan toisin päättä.

Puheenjohtajisto voi sopia keskenään tehtävien tarkemmasta jaosta.

Viestintävastaavan tehtävänä on huolehtia sisäisestä viestinnästä ja osallistua ulkoiseen tiedottamiseen, jota tehdään yhteistyössä hyvinvoitrialueen viestinnän kanssa.

Hyvinvoitrialueen nuorisovaltuustolla on viestinnän ja tiedonkulun tukena oma sivu OmaHäme-verkkosivuilla.

Lisäksi puheenjohtajat toimivat oman seutunsa nuorisovaltuustojen suuntaan yhdyshenkilönä.

Hyvinvoitrialueen nuorisovaltuiston jäsenen tulee osallistua toimintaan aktiivisesti ja hoitaa tälle osoitetut luottamustehtävät. Jäsenen tulee toimia vuorovaikutuksessa oman kunnansa nuorisovaltuiston ja hyvinvoitrialueen nuorisovaltuiston välillä. Tämän tulee myös tuoda edustamansa kunnallisen nuorisovaltuiston esittämät asiat käsiteltäväksi hyvinvoitrialueen nuorisovaltuustoon.

Aluehallituksen ja hyvinvoitrialueen viran-/toimenhaltijoiden edustajien tehtävänä on ennen kaikkea toimia hyvinvoitrialueen nuorisovaltuiston toiminnan tukena ja tiedonkulun linkkinä päätöksenteon sekä hyvinvoitrialueen johtamisen ja toiminnan suuntaan siten, että hyvinvoitrialueen nuorisovaltuusto saa tarvitsemaansa tietoa mm. tehtyjen päätösten toteuttamisesta ja aikatauluista.

Hyvinvoitrialueen nuorisovaltuiston ohjaajan tehtävänä on tukea nuorisovaltuuston toimintaa

- avustamalla tarvittaessa kokousjärjestelyissä, hyvinvoitrialueen nuorisovaltuuston kulujen seuraamisessa ja raportoimisessa, asiakirjahallinnossa, kannanottojen ja aloitteiden laatimisessa sekä viestinnässä.
- tukemalla hyvinvoitrialueen nuorisovaltuiston ja virkamiesten/päättäjien välistä yhteistyötä.
- avustaa yhteydenpidossa kuntiin ja kuntien nuorisovaltuustoihin.
- huolehtimalla, että hyvinvoitrialueen nuorisovaltuutetut saavat riittävän perehdytyksen tehtävänsä ja tietoa nuoria koskevista sekä päätöksenteossa olevista asioista.
- erityisesti uuden kauden aloituksessa, jonka aikana hän huolehtii toiminnan jatkuvuudesta turvaamisesta.

4 Kokous- ja toimintakäytännöt

Hyvinvoitrialueen nuorisovaltuiston kokouskutsu lähetetään viikkoa ennen kokouksen ajankohtaa. Kokoukset järjestetään 4–6 kertaa vuodessa maksimissaan 2 tunnin mittaisina

HYVINVOINTIALUEEN NUORISOVALTUUSTON TOIMINTASÄÄNTÖ

lähi-, etä- ja hybridikokouksina siten, että mahdollistetaan kaikkien jäsenten osallistuminen. Kokouspaikkana käytetään kaikkia alueen kuntia, ellei hyvinvointialueen nuorisovaltuusto yksimielisesti toisin päättä.

Kokous on päätösalainen, kun vähintään puolet sen edustajista on läsnä. Läsnäolo-oikeus on varsinaisilla jäsenillä (heidän estyessä varajäsenillä), aluehallituksen nimeämillä luottamushenkilöillä ja viran-/toimenhaltijalla. Varsinaisen jäsenen tulee ilmoittaa poissalostaan varajäsenelle. Lisäksi hyvinvointialueen nuorisovaltuusto voi kutsua kokouksiinsa kulloinkin käsiteltävien asioiden tarpeen mukaisesti muita viranhaltijoita, asiantuntijoita ja sidosryhmien edustajia.

Äänestystilanteissa kokouksessa noudatetaan seuraavia käytäntöitä:

- Jos kokouksessa tehdään pohjaehdotuksen vastainen kannatettu muutosehdotus, toimitetaan äänestys kokouksen päättämällä tavalla.
- Henkilövaalit toimitetaan suljetulla lippuäänestyksellä tai kokouksen päättämällä tavalla. Ehdolla olevilla henkilöillä on myös äänioikeus. Äänten mennessä tasana, suoritetaan uusi äänestys kahden eniten ääniä saaneen henkilön välillä tai valinta ratkaistaan arvalla.

Kokousten esityslistat ja pöytäkirjat ovat julkisesti nähtävillä hyvinvointialueen muiden kokousasiakirjojen tapaan hyvinvointialueen verkkosivulla. Lisäksi tiedonkulun varmistamiseksi pöytäkirjat lähetetään sähköpostilla tiedoksi kuntien nuorisovaltuustojen sihteereille.

Hyvinvointialueen nuorisovaltuiston kokouksissa ja toiminnassa tulee huomioida esteettömyys ja saavutettavuus laajasti osallistujien tarpeet huomioiden. Kokoustilojen tulee olla esteettömät.

Hyvinvointialueen nuorisovaltuoston viestinnässä kuten kotisivulla, tiedotteissa ja kokousmateriaaleissa tulee huomioida saavutettavuus eri käyttäjäryhmien kannalta. Myös kokouksissa on huomioitava, että informaatio on kaikille saavutettavaa.

5 Toimintaedellytysten turvaaminen

Aluehallituksen on huolehdittava hyvinvointialueen nuorisovaltuiston toimintaedellytyksistä. Hyvinvointialue huolehtii hyvinvointialueen nuorisovaltuiston kokouksista aiheutuvista normaaleista kuluista sekä maksaa jäsenille aluehallituksen vahvistaman kohtuullisen kokouspalkkion, ei kuitenkaan hyvinvointialueen viran-/toimenhaltijoille. Matkakustannukset korvataan kokoukseen osallistujien ja mahdollisten avustajien osalta.

Sen lisäksi mahdollistetaan niin varsinaisille kuin varajäsenille 2 toiminnan kannalta tarkoitukseenmukaisiksi katsottavat tapahtumat kuten esim. yhteisseminaarit ja koulutuspäivät yhteistyössä kuntien nuorisovaltuustojen ja nuorisojärjestöjen kanssa.

6 Toimintasuunnitelma ja -kertomus

Hyvinvoitalueen nuorisovaltuiston toimintasuunnitelma laaditaan vuosittain, ensimmäisen kerran ko. toimielimen aloittaessa kauttansa ja sen jälkeen kunkin toimintavuoden viimeisen neljänneksen aikana seuraavaa toimintavuotta varten.

Hyvinvoitalueen nuorisovaltuiston puheenjohtajisto valmistelee toimintasuunnitelman yhteistyössä hyvinvoitalueen viran-/toimenhaltijan kanssa.

Toimintaa ja toimintasuunnitelman toteutumista arvioidaan säännöllisesti yhteistyössä kuntien nuorisovaltuustojen kanssa.

Toimintakertomuksen valmistelee vuosittain hyvinvoitalueen nuorisovaltuoston puheenjohtajat ja sihteeri yhteistyössä hyvinvoitalueen viran-/toimenhaltijan kanssa.

Hyvinvoitalueen nuorisovaltuoston hyväksymä toimintakertomus annetaan aluehallitukselle ja lähetetään aluehallituksen käsittelyn jälkeen sähköpostilla tiedoksi kuntien nuorisovaltuustojen sihteereille.

7 Voimaantulo

Tämä toimintasääntö tulee voimaan sen jälkeen, kun nimetty hyvinvoitalueen nuorisovaltuusto on toimintasäännön käsitellyt ja aluehallitus on asian hyväksynyt. Toimintasääntöä tarkistetaan säännöllisesti.